

Gyulafehérvári Hírlap

POLITIKAI HETILAP. — MEGJELNIK MINDEN SZERDÁN.

Szerkesztőség: Alvinczi-utca 7. Telefonsz. 15,
hova a lap szellemi részét illető közlemények
küldendők.

A lap előfizetési ára: Negyedévre 3 Kor. Félévre 5 K.
Egész évre 8 K. Egy szám ára 20 fill.

Felelős szerkesztő:

DR. VIZSOLYI MANÓ.

Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomdája,
hova a lap hirdetési részét illető közlemények
küldendők.

A hirdetések közlési díja megállapodás szerint.
Nyilttér sora 50 fillér.

Az alispán.

Irta: Dr. Roska Miklós, polgármester.

Az 1886. évi XXI. t. cz. 68. §-ának első bekezdése szerint: „az alispán a vármegye első tisztviselője”.

Alsófehérvármegye érdemes törvényhatósági bizottsága folyó év és hó 5-én megtartott rendes közgyűlésében egyhangú lelkesedéssel e vármegye alispánjává városunk szülöttét, dr. Inczedy-Joksmán Ödön vármegyei főjegyzőt választotta meg.

Amint fennebb említettem, a törvényhatóság első tisztviselője: az alispán.

Első a törvény betűjénél fogva és nálunk az első annál a belső őszinte szeretetnél fogva, mellyel a törvényhatósági bizottság önmaga felé helyezte őt.

Dr. Inczedy-Joksmán Ödönt büszkén vallottuk a miénknek már akkor is, mikor még nem koszorúzta meg őt a vármegye bizalma az első állással. Büszkén valljuk őt ma is a miénknek, mikor tetters, határozott, gerinczes egyénisége, hatványozott törvénybírói telete és a nemes vármegye ügyes-bajos dolgai iránt tanúsított ügybuzgalma meghozta neki a polgárok legszebb jutalmát, a kölcsönös, egyhangú bizalmas alapuló alispáni tisztséget.

Igen, a polgárok legszebb jutalmát! Mert mi szebb, mi fenségebb, mint annak a tudata, hogy a becsületesen végzett munkának jutalmaképpen egy szívvel, egy lélekkel áll melléje az egész törvényhatóság, kezébe adván a hatalmat és jogokat: hadd gyakorolja azokat jólápoltt lelkében igazságos szeretettel.

Mert jó és igazságos Ő! Jó, mert gondos édesanyjai kezek hintették el benne a szeretetnek magvait és kinőtt szívéből egy terebélyes fája az embertársai iránti megbecsülésnek; igazságos, mert kezében az eddig is helyesen értelmezett törvénykönyvvel nem rombolni, bántani, hanem orvosolni és építeni fog.

Az alispán vezeti a vármegye nevében az egész közigazgatást. Ime, fennebb mondtam, hatalmat és jogokat adtunk át neki. Tettük ezt pedig azért, mert erősen élt bennünk az a tudat, hogy méltó elődje után nincs más e

vármegyében, kinek nyugodtabban, kinek biztosabban adhattuk volna át a vármegye vezetését, mint épen dr. Inczedy-Joksmán Ödönnek.

Mindaz, mi egy vezető álláshoz szükséges, összpontosul benne. Épen azért erős a hitünk, hogy munkássága e vármegyére csak szépet és hasznosat eredményez.

De most a szívem szerint akarok veled beszélni! Innét gyökösödtünk ki mind a ketten. Ez áldott gimnáziumnak falai között tanultunk minden jót, minden nemest, innét indultunk ki az életbe embereké lenni. Téged a jó szellemed vármegyénk székhelyére vezetett, nekem meg a szívem visszavágyott ide. Évek hosszú során át együtt dolgoztunk. Szorgalmad gyümölcsét most lábaid elé raktuk. A jó Isten rólam sem feledkezett meg. Így tehát most erősebben dolgozhatunk együtt szeretett városunkért — melyért bizonyára te is úgy érzel, mint jó magam — és tegyük is meg mindent, hogy Gyulafehérvár, melyben hajdan Európa világpolitikáját intézték, régi hírnevéhez méltó, ismét nagy és hatalmas legyen. Légy segítségünkre, hogy szülővárosod polgárai jó lélekkel mondhassák, megtetted kötelességedet, de szíved szerinti kötelességedet. Nekem erős a hitem, hogy egyesült erővel és polgártársaink jóindulatu támogatásával városunkért még sokat, nagyon sokat tehetünk.

E diszes állásodban szeretettel üdvözöllek szülővárosod közönsége nevében azzal az őszinte óhajjal, hogy munkásságodat koronázza meg az isteni gondviselés!

Alsófehér őszi közgyűlése.

Tisztújítás a vármegyén. — Győztek a gyulafehérváriak. — A személyi kérdések előterében. — Senki se szolt a választójogi átiratokhoz.

— Kiküldött tudósítónk jelentése. —

Az egész vármegyét átható nagy érdeklődés mellett tartotta meg f. hó 5-én Br. Bánffy Kazimir főispán elnöklete alatt Alsófehérvármegye törvényhatósági bizottsága, a nagyenyedi diszes székházban, őszi rendes közgyűlést, melynek tárgysorozatán már eredetileg is 84 pont szerepelt, amely aztán

a folyó hó 4-én kibocsátott póttárgysorozattal 105-re szaporodott. A montsruális munkaprogramon a legkülönbözőbb tárgyú kérdések szerepeltek, melyeknek koronája — már tudniillik a bizottsági-tag urak érdeklődését véve zsinórmértékül — a személyi kérdések voltak. Ezen a közgyűlésen kellett ugyanis betölteni a báró Bánffy Kázmír főispáni kinevezése folytán megüresedett alispáni széket, ami magával involválta egyéb fontos tisztségek betöltésének szükségét is. Így betöltendő volt a főjegyzői, a balázsfalvai és tövisi főszolgabírói állás, azonkívül előre láthatóan az említett járások valamelyikébe szolgabírói kellett választani; és ugyancsak előre láthatóan üreseedésbe jött az egyik másodfőjegyzői és az aljegyzői állás is.

A személyi kérdésekből tehát bőségesen kijutott s ez annyira kimerítette a bizottsági tagok érdeklődését, hogy a tárgysorozat többi bár éppoly fontos és aránytalanul nagyobb részét minden érdeklődés híján pergette le az állandó-választmány javaslata szerint az elnöklő főispán és az őt körülülő vármegyei tisztviselőkar. Fontos anyagi, közegészségügyi, politikai kérdések voltak napirenden, de összesen 15—20 embernél több nem volt a tanácskozási teremben s ezek is hol csendesen, hol hangosabban diskuráltak s talán azt se tudták, hogy miről van abban a perczben szó, amikor az előírt névszerinti szavazás elrendelése következtében szavazásra felhívtak. Mindössze Zeyk Dániel ny. főispán tartott ki odaadással, ritka türelemmel és meg nem szünő figyelemmel. A méltóságos ur szorgalmasan jegyeztetett és el nem mozdult a pódium tövének közvetlen szomszédságában, az elnök jobb oldalára eső helyéről. Megyebizottsági tagtársai méltán példát vehetnek a kötelességteljesítésnek e ritka mérvéről! Ezt különben — szerény nézetünk szerint — méltán el is várja Alsófehér közönsége. Mert mégiscsak különös, hogy eget-földet rázó éljenrivaj zugjon fel, amidőn arról van szó, hogy valamelyik járásnak ki legyen egyik mellérendeltebb tisztviselője, viszont néma csend honoljon a diszes tanácskozóterem falai között, amikor két vármegyének az egész ország politikáját már évek óta uralgó, de különösen az utóbbi időben szinte forradalmasító nagy kérdéséről: a választójogról van szó, amelyhez — sem mellette sem ellene — senki se tartotta szükségesnek csak egyetlen betűvel is hozzászólni.

Ami különben ezeket az annyira előtérbe tolt személyi kérdéseket illeti: ahol választásra került a sor, mindenütt az a jelölt győzött, akit a gyulafehérváriak támogattak. Pedig a kisebbségben maradt jelöltek pártközi megállapodással mindkét párt jelöltjei voltak. A megejtett választás is azt bizonyítja tehát, hogy a vármegye vezető és hangadó

városa Gyulafehérvár; s habár a megye, tehát a közigazgatási góczpont nem ez ősi városban székel, a tulajdonképpeni központ mégis csak itten van.

A választások eredményében közöljük, hogy alispánná egyhangu felkiáltással, sőt lelkesedéssel *Inczedy-Joksmán* Ödön főjegyzőt, helyébe főjegyzővé *Dr. Tokos Géza* tövisi főszolgabíróvá választották meg. A tövisi járás élére *Cirner Ákos* másodfőjegyző került *Zalányi Farkassal* szemben, *Cirner* helyére pedig *Horváth József* aljegyző. Az aljegyzői állást a törvényhatóság bizottsága *Enyedi Sándor* viszszaelépése folytán, ugyancsak egyhangulag *Fosztó Sándorral* töltötte be, míg a balázsfalvi főszolgabírói tisztelet *Lengyel Mór* ottani szolgabíró nyerte el *Lőte* vizaknai szolgabíróval szemben. A balázsfalvai szolgabírói állás jelöltjei közül *Enyedi Jenő* és *Teleky Gáborral* szemben *Dr. Tuzson László* győzött.

Az alispáni széket elfoglaló *Inczedy-Joksmán* Ödönt meghatottan üdvözölte az elnöklő főispán, aki a hivatali esküt nyomban ki is vette a vármegye új, legelső tisztviselőjétől. *Dörgő* éljen és valóságos tapsorkán közepette állott fel szólásra *Inczedy-Joksmán*, hogy nagy körvonalakban kifejtse programját, amelyet alább talál meg az olvasó; míg az új alispáni személyét méltató cikkünket, *Dr. Roska Miklós* polgármester tollából, vezető-helyen hozzuk. Itt még a *Simonffy* Alajos balázsfalvi főszolgabíró saját kérésére és érdemeinek jegyzőkönyvi megörökítése mellett történet nyugdíjazását említjük fel s azután rátérünk részletes tudósításunkra.

*

Már a kora délelőtti órákban megélénkült a megyeháza. Szalonkabáta öltözött tisztviselők sűrűtek-forogtak a széles folyosókon s kezdett szállingózni a bizottsági-tagok egyre sűrűsödő csoportja. Még alig múlt 9 óra s már hangos a főispáni és alispáni szobák tájéka a bizottsági-tagok társalgásától. 3/4 10-kor bevonulnak az ülésterembe, hol mi is elfoglaljuk a fő- és alispán urak lekötözött figyelméből számunkra fenntartott kitűnő sajtóhelyet. A karzat megtelik hölgyközönséggel s pontban 10 órakor a terembe jön *Inczedy-Joksmán* alispánhelyettes, akit éljenzéssel fogadnak.

Inczedy-Joksmán alispánhelyettes elfoglalja az elnöki széket és felhívja a közgyűlést, hogy *Dr. Nagy Iván* vezértörzsorvos elnöksége alatt küldöttségileg hívják meg a főispánt. A küldöttségben a gyulafehérváriakat *bervei Jónás* Gyula nagybirtokos képviseli.

Pár perc multán két diszbe öltözött hajdú sarkantyúja peng végig a termen s utánuk jön báró *Bánffy Kázmír* főispán a meghívó küldöttségtől követve és éljenzéssel fogadtatva.

Az elnöki széket csakhamar elfoglalva, kijelöli a felleendő jegyzőkönyv hitelesítésének helyét, idejét és a hitelesítőket. A tárgysorozat tekintetében azt az előterjesztést teszi, hogy a választásokat a miniszteri leiratok tárgyalása után ejtsék meg s előződen határozának a *Simonffy* balázsfalvi főszolgabíró nyugdíjazási kérése felett.

A közgyűlés egyhanguan elfogadja a főispán propozícióját s aztán gyorsan tudomásul vette a tárgysorozat 1—8 pontjait.

Simonffy főszolgabíró nyugdíjazásának kérdésénél azt javasolta az állandó-választmány, hogy 30 éves szolgálat után 6160 korona össz nyugdíjat fizessenek. Az indítványhoz *In-*

czedy-Joksmán Ödön szólott hozzá s indítványozta, hogy a 30 évi lekiismeretes, odaadó munkásságot a törvényhatóság bizottsága jegyzőkönyvi elismeréssel honorálja és erről jegyzőkönyvi kivonattal értesítse a távozó főbíró.

Ezt az indítványt egyhangu helyesléssel tették magukéivá a bizottsági-tag urak.

Ezután a kijelölő-választmány alakult meg. A főispán javaslatára a közgyűlés *Zeyk Dániel*, *Gáspár* és *Dr. Mayer Ödön* tagjait küldte ki, míg a főispán *Balázs Ferencz* kanonok, *Szász József* ny. főispán és *Fogarassy Albert* tanárt kérte fel a kijelölő-bizottságban való részvételre, s amíg a bizottság munkáját elvégzi, az ülést felfüggesztette.

11 óra körül járt, amikor báró *Bánffy* ismét elfoglalta elnöki székét és megismertette a jelölő-bizottság határozatát. Az alispáni állásra csak egy pályázó volt: *Inczedy-Joksmán* Ödön főjegyző, akit a jelölő-bizottság jelölt is. Így *Inczedy-Joksmán* megválasztottnak jelentette ki az elnöklő főispán, amit dörgő éljen követett. Indítványozza, hogy *Zomora Dániel* vezetése alatt bizottság hívja a terembe a megválasztott alispánt, hogy hivatali esküjét letegye.

Mikor *Inczedy-Joksmán* a terembe lépett, a bizottsági tagok nagy része felállt és szünni nem akaró tapsal és éljenzéssel fogadta. Pódiumra lépve, a főispán közli vele megválasztását és megindultan ecseteli *Joksmán* másfélévtizedes érdemgazdag munkásságát; majd pedig kiveszi az alispáni esküt.

Inczedy-Joksmán alispán kér ezután szót. Mindenekelőtt hálás köszönetet mond a megtisztelő bizalomért, melyben megválasztásával a törvényhatóság bizottsága részesítette. Tudom — mondá — hogy nagy feladat előtt állok, mégis örömmel fogadom el a díszes tisztséget, mert bizom Isten segítségével, a megye közönségének támogatásában, a tisztviselői kar segítő munkásságában és önmagam szorgalmában és becsületes törekvésében.

Ma, amikor a világháború negyedik évében vagyunk, lehetetlen részletes programot adnom s habár az alispán programja nézetem szerint körvonalozva van a törvényes rendelkezésekben, röviden mégis jelezni kívánom, hogy különösképpen hol kívánok munkásságot kifejtetni. (Halljuk! Halljuk!)

A közéletmezés terén nagy a felelősségem, de szűk a hatásköröm. De szűk hatáskörömben belül is mindent meg kívánok tenni, hogy helyes be- és megosztással a kérdések közmegelegedésre legyenek megoldhatók. Itt a legsürgősebb teendő, hogy háromhavi listet előre mindig és mindenütt kiutaljanak. (Általános helyeslés.)

Nagyon erősen kívánom a közegészség (Helyes! Taps.) és az ut-ügyet (Nagy tetszés.) felkarolni. A közegészség terén a körorvosok számának szaporítását, a körorvosoknak a kör székhelyére való kitelepíthetését és a körök revízióját sürgősen megoldandó feladatnak tartom. Előterjesztést fogok tenni haladék nélkül, hogy a hadba vonult orvosok felmentessenek, mert még így is kevés az orvosok száma. A legszigorubbán fogom ellenőrizni a közigazgatási hatóságoknak a közegészség terén működését. Különösen elhanyagoltak a megye havasi részei. (Ugy van!) A mai állapot szerint a beteg meghal vagy végigfertőzi a fél vármegyét míg kórházba juthat. (Igaz! Ugy van!) Elengedhetlen szükségnek tartom *Abrudbánya* városában kórház létesítését. (Nagy taps az *Abrudbánya*

és vidéki bizottsági tagok során.) Meg kell tanítani a népet, hogy becsülje egészségét, mert ez nem csak az egyes érdeke, hanem a nemzeté. (Ugy van! Helyes! Nagy taps. Halljuk! Halljuk!) A halálozási statisztika, azt hiszem, legerősebb bizonyítékom. (Ugy van!)

Az ut-ügy (Halljuk! Halljuk!) is igen fontos. Különösen ma, mikor a rossz közlekedési viszonyok miatt a szállítás és az utazás tekintélyes részét tengelyen kell megejteni. Oda kívánok hatni, hogy az államépítészeti hivatal kezében csak a műszaki teendők legyenek. (Nagy helyeslés)

Pártatlan, gyors és lelkiismeretes közigazgatás a programom. (Ugy legyen! Éljen! Köztetszés és nagy taps.) Igazságos, de kérlelhetetlen szigorú tisztviselő leszek. (Megmegújoló nagy taps.)

Állásom folytán (Halljuk! Halljuk!) társadalmi tevékenységet is ki kell fejtenem. E téren különösen a hadiárva, özvegyek és rokkantak felsegitése teendő próbára erőmet. De e nemes célok csak úgy érhetők el, ha összetartunk. (Igaz; ugy van!) Értsük meg végre egymást! Egyszer már hulljanak le a pártkeretek! (Nagy tetszés. Éljen! Szünni nem akaró meg-megújoló nagy taps.) Hassunk oda, hogy az eljövendő béke áldásait nyugodtan és biztosan élvezze a hon minden hű fia! (Éljen! Nagy taps. A szónokot számosan üdvözlözik.)

Balázs Ferencz kanonok: *Syxtus* és az ő lévitája bájos történetéből von hasonlatot. *Syxtus* amidőn elhagyni készült helyét, lévitája megkérdezte, hogy mi célja, merre vezet utja s miért hagyja el hiv lévitáját. Mire *Syxtus* azt felelte a lévitának, hogy fontosabb teendők várnak rá s a lévita pár nap múlva követni fogja *Syxtust*. Báró *Bánffy* alispán is otthagya az ő hűséges lévitáját, munkatársát és eltávozott a főispáni székbe. S ime hűséges lévitája pár nap múlva követi őt, hogy fontosabb teendőket oldhasson meg. *Dr. Inczedy-Joksmán* nem volt nehéz kiválasztani, mert nálánál alkalmasabbat nem találhatott volna a törvényhatóság bizottsága az alispáni székbe. Ennek kifejezője az egyhangu lelkesedés, mellyel megválasztották és ez teszi oly könnyűvé szólónak azt a szép feladatát, hogy az alispánt a vármegye közönsége nevében üdvözölhesse. (Nagy tetszés. Taps. A szónokot számosan üdvözlözik.)

Egy szónok beszélt még román nyelven.

Báró Bánffy: Most pedig térjünk át a választásokra. Az alispáni állás betöltésével megüresedett főjegyzői állásra jelöltetett az egyedüli pályázó: *Dr. Tokos* tövisi főszolgabíró, akit így egyhanguan megválasztottnak jelentettek ki. (Hosszantartó éljenzés.)

A főjegyzői állás betöltésével megüresedett a tövisi főszolgabírói állás. Két pályázó van, mindkettő jelöltetett: *Cirner Ákos* és *Zalányi Farkas* másodfőjegyző. Rájuk a szavazást elrendelem. Bármelyiket választják is meg, az egyik másodfőjegyzői állás üresedésbe jön. Erre az állásra az egyedüli jelölt *Horváth József* másodfőjegyző, akit így egyhanguan megválasztottnak jelentek ki. (Éljenzés.) E választással megüresedett jegyzői állásra két pályázó van, kik jelöltettek is: *Fosztó Sándor* (Éljenzés.) és *Enyedi Sándor*.

Enyedi Sándor: A jelölés megköszönése mellett bejelentem, hogy pályázatomat visszavonom.

Báró Bánffy: Minthogy *Enyedi* pályázatát visszavonta, *Fosztót* egyhanguan megválasztottnak jelentem ki. (Éljenzés.) A ba-

H I R E K.

A 46-osok ünnepélyéről

lázsfalvi főszolgabíró nyugdíjazása folytán megüresedett főszolgabírói állásra három pályázat érkezett. A pályázók jelöltettek is: *Zalányi Farkas, Lőte Lajos és Lengyel Mór* balázsfalvi szolgabíró. (Szünni nem akaró éljenzés és meg-megujuló tapsvihár a balázsfalvi és gyulafehérvári bizottsági-tagok során.)

Zalányi: A jelölés megköszönése mellett tisztelettel bejelentem, hogy visszavonom pályázatomat.

Báró Bánffy: Zalányi másodfőjegyző ur pályázatát visszavonta, így a választást Lőte és Lengyel szolgabíró urak közt elrendelem. Akármelyiket méltóztatnak megválasztani, üresedésbe jön egy szolgabírói állás. Erre három pályázat érkezett és a pályázók mindenike jelöltetett: *Dr. Tuzson László* balázsfalvi szolgabíró, *Enyedi Jenő dr.* és *Teleky Gábor* közigazgatási gyakornokok. (Éljen Tuzson!) A szavazást reájuk elrendelem. A szavazatszedő küldöttségeket a következőképpen fogjuk megalkotani: a tövisi főbírói állás jelöltjeire a szavazást a főjegyzői irodában kérem megajteni. A szavazatszedő-bizottság elnökéül *Báró Kemény Pál* urat kérem fel. A balázsfalvi főbírói állás jelöltjeire a kis ülésteremben méltóztatassanak szavazni; küldöttségi elnökéül *Dr. Jeney* bizottsági-tag urat kérem fel. A harmadik küldöttség az aljegyzői szobában fog működni és elnökéül *Sándor Jenő* bizottsági-tag urat kérem fel.

A bizottsági-tagok nagy része erre távozni készül. *Báró Bánffy* csenget s kijelenti, hogy a szavazások ideje alatt is folytatódik az ülés s a szavazások eredményét 1 órára kéri beszolgáltatni. (Nagy zaj, a bizottsági-tagok néhány kivétellel távoznak a teremből.)

A nagyon sok, ugyancsak fontos kérdést tartalmazó tárgysorozat többi részén teljes részvétlenség mellett és szédítő sebességgel rohantak át, mindenütt elfogadva az állandó választmány javaslatát. A választójog kérdésében érkezett törvényhatósági átiratokat minden hozzászólás nélkül irattárra tették. A tárgysorozat egyik Gyulafehérvárt érdeklő pontjánál az állandó-választmány javaslata az volt, hogy a megyei számvevőség véleménye folytán utasítsák Gyulafehérvár város tanácsa, hogy a villamüzemből származó jövedelmét a rendes költségvetés keretébe állítsa be.

Dr. Roska Miklos érvelt ez indítvány ellen, majd támogatására *Inczédy-Joksmán* alispán szólalt fel s így az állandó-választmány javaslatát elvetették.

Csak 1 óra táján népesült be ismét valamennyira az ülésterem, amikor a megejtett választások eredményét hirdette ki az elnöklő főispán. E szerint: a balázsfalvi főszolgabírói állásra leszavaztak összesen 229-en. Ebből Lengyelre szavazott 149, Lőte-re 80, Lengyelt tehát 69 többséggel megválasztottnak jelentette ki. A tövisi főszolgabírói állás jelöltjeire összesen 226-on szavaztak. Ebből *Cirnerre* 125, *Zalányira* 101 szavazat esett. *Cirner* tehát 24 többséggel megválasztottnak jelentette ki. A balázsfalvi szolgabírói állásra 219-en szavaztak (*Teleki* visszalépett.) Ebből *Tuzsonra* 128, *Enyedire* 91 szavazat esett. Így *Tuzson* 27 többséggel megválasztottnak jelentette ki az elnök.

Ezzel véget ért az érdekes közgyűlés, újabb bizonyítékát szolgáltatva annak, hogy közéletünket sajnálatosan nem az objektív, hanem a személyi szempontok dominálják.

Fizessen elő a Gyulafehérvári Hirlapra!

részletes, mindent felölelő referátát szándékozott hozni a *Gyulafehérvári Hirlap*. Ugy terveztük, hogy legalább is akkora terjedelemben írunk a történekről, mint amily bőségesen szenteltünk helyet mult számunkban a történetdőknek. Sajnos, jószándékunk kivihetetlennek bizonyult. És merjük állítani: hibánkon kívül, mert amugyis szerény s a háborus körülményektől még jobban korlátozott technikai viszonyaink állták elháríthatatlan akadályként útját annak, hogy jószándékunkat megvalósíthassuk. Bennünk meg volt a komoly igyekezet. Három emberünk jegyezte az ünnepély adatait, melyek — a kiszolgáltatni ígérték kivételével — szépen feldolgozva várták kinyomatásukat.

Ámde hiába! Lapunkat munkaerő hiánya miatt kiadóhivatalunk tulajdonosa teljesen egyedül állítja elő. Minden segítsége a kezdet kezdetén álló tanoncza. Tehát kérést intéztünk a 46. gy. e. pótzászlóaljához, hogy — szíveseink és előzékenységekünk beszámításával — két nyomdász-katonát 24 órára bocsásson nyomdánk rendelkezésére, megígérvén, hogy a segítségünkre vezényelt hadiak kizárólag a 46-osok népnepélyéről írott soraink szedését és korrigálását fogják végezni. A zászlóaljparancsnokság azonban refüzálta kérelmünket, azzal az indoklással, hogy mindössze két nyomdászuk van, akik sürgős munkával amugy is túl vannak halmazva. — Azonkívül ígéretet kaptunk a pontos adatok beszolgáltatására. Megígértetett a jövedelem, a szépségverseny — melynek *Springer Marika* lett győztese — szavazati eredményeinek, a közreműködött hölgyek névsorának és beosztásának részletes adata; stb. Mindebből lapunk egyáltalán semmit se kapott, holott ez adatok amig egyfelől a részletes referátából ki nem hagyhatók, addig másrészt olyan természetűek, hogy csak a rendezőség ismerheti őket pontosan. Már az elmondottakból is nyilvánvaló tehát, hogy nem rajtunk mulott, ha a nagy és ritka pedanteriával és hozzáértéssel megrendezett népnepélyről mindössze csak annyit írhatunk, hogy úgy erkölcsiekben, mint anyagiakban fényesen sikerült. Az erkölcsi sikert biztosította már *József főherceg* megjelenése, az anyagi siker pedig abban találta zálogát, hogy a helyi társadalom kor, vallás, nemzetiség, vagyon és társadalmi-állásbeli különbség nélkül a legmelegebb érdeklődéssel viseltetett a jótékony célú kertiünnep iránt s igyekezett közreműködésével is fokozni annak eredményeit.

— **József főherceg Gyulafehérvárt.**

A legmagyarabb és legnépszerűbb főherceg, *József cs. és kir. herceg* f. hó 7-én déli 1/2 12 órakor autóján *Gr. Pálffy* huszárkapitány kíséretében városunkba érkezett. A főherceg egyenesen a várba hajtatott, hol a tisztikasznóban tiszteletére diszebed volt, melyen *Br. Bánffy* főispán, *Inczédy Joksmán* alispán, *Lázár Emil* törvényszéki elnök és *Dr. Roska* polgármester is részt vettek, ugyancsak Szeged város küldöttei: *Dr. Gaál* városi tanácsos és *Dr. Szalay* József rendőrfőkapitány. Az ebédnél a főherceg magyar nyelven pohárköszöntőt mondott, éltetve és méltatva a hős 46-os ezredet. A fenség elismerő szavait német dikciójával *Adler* alezredes köszönte meg, melyre aztán a fenség kíséretében a diszebed egész közönsége lejött a népnepély színhelyére, hogy azt a főher-

ceg, mint védnök, megnyissa. A sétatér bejáratánál a képviselő-testület élén *Dr. Roska* polgármester fogadta Őfenségét, tolmácsolva a város háláját. *József főherceg* megköszönte a meleg szavakat és hangsúlyozta, hogy őt is a hála hozta ide, mert hálás azok iránt, akik neki olyan vitézen küzdő katonái voltak. Szeged város képviselőjében — átadva Szeged 50000 K.-nás adományát, — *Dr. Gaál* üdvözölte a fenséges urat, aki válaszában maga is részben szegedinek vallotta magát. A főherceg azután megtekintette a népnepély egész területét; megállt minden bódénál s kedélyesen eldiskurált, sőt leparolázott az útjába került katonákkal, kik a legfesztelenebbül válaszolták meg kérdéseit. D. u. 3/43-ra a Hungária elé állt az autó, a fenség meg-megujuló éljenzés közben felült és visszahajtatott főhadiszállására.

— **A megyei függetlenségi párt választási győzelme?** A kormánypárttá átalakult „tigrisek” a betöltésre került két főszolgabírói állásra állított jelöltjeikkel: *Zalányi Farkassal* és *Lőthe Lajossal* csunyan megbuktak. Mit csinál egy ilyen végigvert, de ötletes kormánypárt? Kiaknázza, hogy még egy szerény szolgabírói állásra is volt szavazás és ott *Dr. Tuzson* győzött. Ez már megvan, ezzel nem lehet megbukni és utólag ki-sajátítja *Tuzson* függetlenségi jelöltnek, csak-hogy egy kis győzelemmel is dicsekedhessék. Csendes mosollyal olvasták ezt a gyulafehérváriak az „Alsófehérben”, jól tudva, hogy elenyésző kivétellel az összes gyulafehérváriak leszavaztak *Tuzsonra*, tehát az ő győzelmét nem a függetlenségi szavazatok biztosították. Nem kevésbé komikus, amikor ez a kormánypárti lap *Lőthe Lajos* bukása kapcsán hivatalos pressióról beszél, egy kicsit beleharap *Bánffy Kázmír* főispánba is, hogy a körjegyzők és oláhokkal győzött. Ez az újság azelőtt mindig *Szász Józsefet* vádolta azzal, hogy az oláhokkal paktál, szerinte most már *Báró Bánffy* is ugyanazon vizeken evez! Változnak az idők, de a „tigrisek” szokásai nem! (Beküldetett.)

— **A városi képviselőtestület** f. hó 6-án ülést tartott, melynek részletes referátáját technikai okokból kénytelenek vagyunk jövő számunkra halasztani.

— **Dr. Emmanuel Győző vármegyei tiszti főügyész lett.** *Báró Bánffy* Kázmír főispán *Dr. Emmanuel Győző* helybeli ügyvédet vármegyei tiszteletbeli tiszti főügyésszé nevezte ki s tőle a hivatali esküt e hó 5-én tartott megyegyűlésen ki is vette.

— **Társasvacsora.** Abból az alkalomból, hogy a 46-osok vasárnapon tartott népnepélyére *József főherceg* városunkba jött, szombaton este ideérkeztek *Báró Bánffy* Kázmír főispán és *Inczédy-Joksmán* Ödön alispán, akiknek tiszteletére f. hó 6-án este a Hungáriában társasvacsorára gyűltek össze, melyen a helyi tisztviselői és bírói kar, a képviselőtestületi tagok s általában a helyi társadalom elitje csaknem teljes számban jelent meg.

— **Deutsch Ilka és Stern Rózsika művésznők a 46-osok hangversenyén.** Szép és maradandó sikerrel szaporították már eddig is kivívott művészi hírnevet *Deutsch Ilka* és *Stern Rózsika* a 46-osok vasárnap esti hangversenyén. A két művésznőt szünni nem akaró taps és éljenzéssel fogadta a közönség, mely valósággal nem tudott betelni városunk e két nagytehetségű szülöttének virtuozitásával. Örömről van szó, hogy e tények konstataálásával a művésznők művészi hírnevének öregbítéséhez hozzájárulhatunk, ámbár

Deutsch Ilka és Stern Rózsika rég nem szorulnak már rá sikereik hírlapi leszögezésére.

— **Fuchs Nándor 10000 koronás alapítványa.** Fuchs Nándor és neje Halász Jolán 10000 koronás alapítványt létesítettek és tettek le a város közpöntáránál a hadban elesettek árvái részére. Az alapítvány a városi árvaház részére szól s az alapítványi oklevél 2.) pontja értelmében „az alapítvány jövedelme gyulafehérvári hadiárvák, ilyenek hiányában más árvák fenttartására fordítandó, vallás és nemzetiségi különbség nélkül.”

— **Adomány.** A Kereskedelmi bank r. t. 1916. évi üzleti nyeresiményéből a Vöröskereszt-egyletnek 50 koronát adományozott.

— **Halálozások.** Dr. Issekutz Győző erzsébetvárosi ügyvéd, országgyűlési képviselő, f. hó 6-án, élete 65. évében Erzsébetvárosban elhunyt. A néhaiban Dr. Király Géza közjegyző apósát gyászolja.

Dr. Ligeti Lajos abrudbányai kir. közjegyző, ki annak idején mint ügyvédjelölt Dr. Mayer Ödön irodájában hosszabb ideig működött, Kolozsvárt, f. hó 1-én 49 éves korában meghalt. A elhunytban Dr. Mayer Ödön országos képviselő unokaöccsét gyászolja.

— **A pékekre** hallottunk panaszt rendőrségünkön, mely arról szól, hogy a pékek nem tartják be a kenyérfogyasztási igazolványra kiadott rendeleteket, hanem ezeken önkényesen túltéve magukat, kiadtak kenyeret már jó előre is. Természetesen így drágább az eladási ár és amellet a közönségnek alkalom adatik arra, hogy a kenyérrel meg nem engedett módon üzérkedjék. Ilyen meg nem engedett üzérkedéseket több ízben észlelték és jelentettek fel a rendőrök, amiért is most a rendőrfőkapitány szigorubb elbánást fog tanusítani a pékekkel szemben, kikre az is panasz, hogy nem akarják kilószámra árusítani a kenyeret, hanem darabszámra árusítják, ami megint csak az árakat emeli.

— **Utozaseprés.** Az elmúlt szombaton nem mindennapi látványban volt része Gyulafehérvár közönségének: — separték az utcákat. A 46-osok másnapra tervezett népünnepélyének, de tán még inkább József főherczeg városunkba jöttének híre hatott a köztisztaság s ezzel együtt a közegészség és az esztetika terén is ily örvendetesen. A seprést hadifoglyok végezték. Ezt azért szegezük le, mert tudomásunk szerint ez ideig mindég azon a czimen mulasztották el az ugyancsak szükséges és joggal megkivánt utcatisztítást, hogy a háboru miatt hiányzik az ehez szükséges munkaerő. Most pedig azt látjuk, hogy a munkaerőhiány nem lehet ok, mert hiszen a hadifoglyok eddig is rendelkezésre álltak és rendelkezésre fognak állani továbbra is. Így tehát semmi komoly akadályja sincs annak, hogy ezeket a felette szükséges munkálatokat pontosan és naponként elvégezzék s az alaptalan kifogásokat is separtjuk ki a többi kiseprendőkkel. Csak azt kérjük, hogy ezeket a sepréseket a kora reggeli órákban végezzék, nem pedig úgy, mint a mult szombaton: a délelőtti közepe táján, amikor valóságos kin volt végigmenni az utcákon a felvert por miatt, mely a kereskedőknek is kárt okoz, mert beszáll üzletükbe és belepi áruikat.

— **A legutóbbi országos-vásár adatait** csak most áll módunkban olvasóink tudomására hozni. A meglehetősen forgalmu és egyben — különösen a háborus viszonyok között — eléggé népes vásáron a kereslet volt erős. Az árak mindenütt magasak

voltak, amit még fokozott a kínálat szűkössége. A kirakodó-vásáron a ruházati cikkek utáni kereslet volt legerősebb. A marhavásár szilárd irányzatot mutatott és nagy felhajtás s ezzel szemben aránylag gyengébb kereslet ellenére nagy árakat fizettek. Felhajtást 8014 szarvasmarha, 237 drb. ló, 319 drb. sertés és 102 drb. juh. Ebből eladásra került 1452 drb szarvasmarha, 48 ló és 59 juh. Az árak így alakultak: jármosökök páronként 4000—8000 korona; sertés: süldőnél 160—300 korona, anya-kocznál átlagár 500 korona. Ló: 1400—2200 korona; vágásra kerülőnél átlagár 600 korona. Juh: 120—180 korona, bárány 100—140 korona.

— **Az Uránia heti műsora.** Csütörtökön, okt. hó 11-én bemutatásra kerül: „A becs-telen” társadalmi dráma 4 felvonásban, a szép Henni Porten főszereplésével. „A kitagadott” társadalmi dráma 3 felvonásban. — Vasárnap f. hó 14.-én: „A bájós ismeretlen” társadalmi dráma 5 felvonásban „Sujtó igazság”, a Nordisk filmgyár legújabb szenzációja, 3 felvonásban.

— **A rühesség Abrudbánya vidékén** járványszerűleg lépett fel. A csunya bőrbetegség ellen nagy óvatosságot ajánlunk a falusi néppel szemben, amelynél egész családok minden tagja rühes.

— **Értelemzavaró hiba** csuszott mult számunk „A villanyvilágítás” című hírcikkének 6. bekezdésébe, amennyiben „korszak” skandalóze szavak szedettek a helyes krónik-skandalóze szavak helyett.

— **A 46-osok hangversenyén** feltűntek a Schwartz Mór né szalonjából kikerült estélyi toálettek.

Borköt veszek úgy a legnagyobb, mint a legkisebb mennyiségben. ▶▶

60 drb 500—800 lit. a legjobb állapotban levő

boroshordó eladó.

Cím: Pollák Abrahám Nagyszeben.

Meisner József

Meisner József

aranyműves, ékszerész és órásüzletében

Gyulafehérvárt, a Hunyadi-téren 17. sz. a.

nagy választékban kaphatók: drágaköves, fejes vagy egyszerű férfi-, női és gyermek aranygyűrűk, fejékek (diademok), arany és ezüst nyak- és óraláncok, broszok, nyakkendőzők, övek, karpereczek, zsuzsuk, arany ing- és kézelő gombok, arany-, ezüst-, tulanickel zsebórák, ébresztő- és faliórák,

szalon asztali és ingaórák, asztali dísz tárgyak, ezüst levélnyomtatók, emléktárgyak, ridikülők, ezüst és aranyozott evőeszközök, ezüst csemegetálak, asztali ezüst tálcák, ezüst gyertyatartók, aranyozott ezüst szivar- és dohányszelenczék, ezüst gyufatartók, aranykeretes és más foglalatú szemüvegek stb. stb. a legszolidabb kivitelben és a legutányosabb árszámítás mellett. Javításokat úgy ékszereken, mint órákon jótállás mellett vállal el. Megvesz a legmagasabb áron arany- vagy ezüst tárgyakat, nevezetesen: használt ékszereket, törött arany- és ezüstdarabokat, egész evőeszközöket stb. stb. Becserél csekély utánfizetés mellett órákat, gyűrűket, broszokat, medailonokat, kézelőgombokat stb. stb.

A nagyérdemű helybeli és vidéki közönség becses pártfogását kéri

kiváló tisztelettel **MEISNER JÓZSEF** órás és ékszerész Gyulafehérvárt.

Szám: 14881.—1917. kig.

Hirdetmény.

Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsánál nyugdíjazás folytán megüresedett

iktatói és kiadói állásra

pályázatot hirdetek.

Az iktatói-kiadói állás a X.-ik fizetési osztály III.-ik fokozata szerinti járadalmazással, megfelelő lakbérilletmény-nyel és nyugdíj-jogosultsággal van egybekötve.

Az iktatói-kiadói állásra az 1883. I. t.-cz. 19. §-ában előirt képesítés igazolása szükséges.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen (születési, erkölcsi, orvosi minősítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyítvánnyal) felszerelt pályázati kérvényüket hozzám legkésőbb 1917. évi október hó 31. napjáig annál is inkább nyujtsák be, mert később beérkezett pályázatok figyelembe nem vehetők.

Közszolgálatban állók pályázatukat felettes hatóságuk útján kötelesek benyujtani.

Gyulafehérvár sz. kir. város polgármesterétől, 1917. évi szept. hó 27. napján.

Dr. Roska Miklós
polgármester.

Zongorahangolást

vállal egy bécsi jeles zongorahangoló csak néhány napig. Címek bejelenthetők a lap kiadóhivatalában.

Eladó

kávéházi berendezés.

Gyulafehérvárt a Központi Kávéház teljes berendezése jutányos áron eladó. Értekezhetni az üzletben a tulajdonossal.